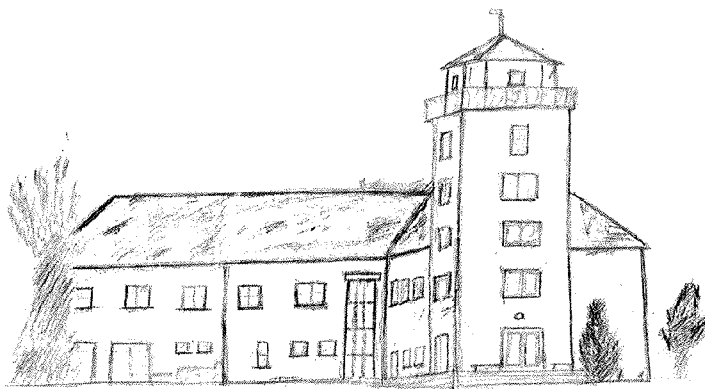
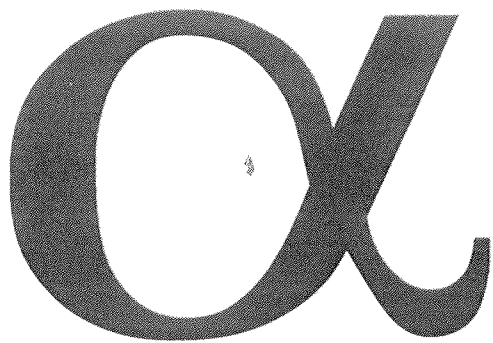

IX. évfolyam VI. szám

Alfa, a Szentendrei Református Gimnázium lapja

2007. Február

Iskolánkban a HEFOP/2005/3.1.3 számú elnyert pályázat keretében a „Felkészítés a kompetencia-alapú oktatásra” projekt működik.

Magyarország célba ér

HEFOP az iskolánkban

Amikor 2005 őszén megírtuk a pályázatot, még tulajdonképpen mi sem egészen tudtuk, mit is jelent ez a rövidítés: HEFOP azaz Humán Erőforrás Operatív Program. A két évre vállalt projekt menedzsere Kiss Székely tanár úr lett, a tréfásan "Hi-Tech-Team"-nek nevezett csoport tagjai: Tünde, Sára és Beatrix tanárnők valamint Ferenczi és Nyisztor tanár urak. Az igazgatóság képviselőjét én vállaltam - az ismeretlentől való nem kis szorongással.

Beadtuk - megnyertük - és 2006 augusztusában aláírtuk a szerződést. Izgatottan vártuk, mibe is keveredtünk. Aztán jöttek a feladatok sorban egymás után.

Először is a csapat minden tagjára négy továbbképzésen való részvétellel várt, a projektmenedzserre és az igazgatóra még további kettő (!!!). Itt mindenki megtanulta, hogy hogyan kell kezelni azokat a változásokat, amik az oktatás (tanítás-tanulás) berkeiben az elkövetkezendő években majd mindennütt bekövetkeznek. Mi amolyan "modell-iskolaként" az elsajátított ismeretek és a hozzá kapott eszközök segítségével már most bevezethetjük őket. Hogy mik ezek? Minden területen mások, hiszen a résztvevő tanárok névsorából látszik, hogy különféle tantárgyakról van szó: matematika, fizika, történelem, német, angol. A közös bennük az, hogy a modern oktatás nem tantárgyakban, hanem "kom-

petenciákban" gondolkodik, tehát egy matematika óra nem abból áll, hogy felírjuk a példákat és megoldjuk őket, hanem abból, hogy kihámozzuk a szövegből, mit is akarnak tőlünk, és azt ültetjük át a matematika nyelvére. Márpedig ha nem tudunk elég jól olvasni, szöveget érteni, akkor ez nehézséget okozhat, akár még azt a látszatot is keltheti, hogy nem vagyunk jók matematikából, pedig egészen másról, egy másik kompetencia hiányáról van szó. Az újfajta érettségi feladatait már eszerint a szemlélet szerint állítják össze és bizony, aki nem így készül fel, nagy nehézségekkel találkozhat ott szembe magát. Még az is előfordulhat, hogy hiába tanulta meg hibátlanul az évszámokat és az eseményeket, mégsem tudja jól megoldani az írásbelin a feladatokat.

A továbbképzéseken megtanultuk azt is, hogy a jövő oktatásában egyre nagyobb szerepet kap a multimédiás eszközök alkalmazása. Erre készítették el az SDT-t (Sulinet Digitális Tananyagot), ami részben önálló részben órai együttes munkára kiválóan alkalmas. (Ha valakit érdekel a cikk olvasói közül, akár diákot, akár szülőt, keresse meg az internet-en az sdt.sulinet.hu címen.) Van témakörök szerinti csoportosítása is, tehát ha a csillagászat érdekel, böngészhetek benne, de a gyorskeresővel pillanatok alatt megtalálhatok egy-egy személyt, fogal-

mat, tárgyat is. Van benne sok leírás, kép, gyakorlat, animáció - számtalan lehetőség az ismeretfejlesztésre és gyakorlásra. A tanárok elsajátították a tanfolyamokon azokat az ismereteket, amikkel ezekből a tananyagokból power point-okat lehet készíteni, hogy aztán a multimédiás órákon bemutathassák őket.

A pályázaton a továbbképzéseken kívül nyertünk olyan eszközöket is, amik lehetővé teszik a modern oktatást. Nekem legjobban az interaktív táblák tetszenek, amiket az 5.a, 9.a és Nyek termeiben szereltünk fel. Bevallom, én még soha nem láttam eddig ilyet, és nagy érdeklődéssel ültem be Ferenczi tanár úrhoz az első bemutatóra. A tanár a laptop és a számítógépes kivetítő segítségével "felvarázsolta" az anyagot a táblára, ott dolgoztak vele: változtattak, megoldottak, grafikont készítettek, bekarikáztak és még sok egyebet csináltak - csak úgy az ujjukkal (!!!) vagy egy speciális tollal és menetközben mindent elmentettek egy-egy gombnyomással a gépre. Amikor a feladat megoldása befejeződött, az egészet újból le lehetett játszani még egyszer, vissza lehetett idézni, át lehetett ismételni tetszés szerint. Egyből az jutott eszembe (mint verbeli nyelvtanárnak), milyen nagyszerűen lehet ezt majd alkalmazni az idegen nyelvek oktatásában... Beszelnünk kell még az egyéb, fü-

zet formájú segédanyagokról is, amiket azok az osztályok kaptak, ahol már bevezettük ezt az új módszert. A múltkor az 5. osztályban vettem részt egy ilyen új-típusú órán és az volt az érzésem, hogy így én is szívesen tanultam volna annak idején a matematikát! Kimondottan sajnáltam, amikor kicsöngettek, úgy elrepült a 45 perc. Sajnos a nyomdai csúszások miatt még nem minden füzet érke-

zett meg, de már három tantárgyból használják a kiválasztott osztályok és a másik két tantárgyéi is - az előrejelzések szerint - hamarosan várhatók.

A pályázatban azt ígértük, hogy mi, a "Hi-Tech-Team" megtanítjuk a többi tanárnak is azt, amit nekünk sikerült elsajátítani. Ez következik most tavasszal. Remélem, hogy nekik is tetszeni fog, és az eredmények az érettségien, a

versenyeken, a mindennapokban igazolni fogják, hogy érdemes volt rááldozni az időt és energiát, mert ez a jövő útja. Örülök, hogy az elsők között lehetünk, akik kipróbálhatják és a diákjaink azok között a szerencsések között lehetnek, akik részesülhetnek benne.

Dr. P. Tóth Béláné
igazgató

Kompetenci alapú oktatás a nyelvben

Regős Beatrix vagyok, és az iskolában a német nyelv tanításánál alkalmazom a HEFOP 3.1.3

pályázat során tanult ismereteket, a 9. a osztály és a NYEK osztály haladó csoportjában.

A jelen korban nagy problémát okoz, hogy gyermekeink nem tudják az életben hasznosítani mindazt a tudást, amit az iskolában megszereznek. Ezen próbálunk mi segíteni ezzel az új módszerrel.

Én a németórán a szociális kompetenciát fejlesztem. Ez azt jelenti, hogy a diákoknak nemcsak magát a német nyelvet tanítom meg, hanem az órák keretébe illesztve megismerkedünk a német nyelvterületek szociális életével, a német, osztrák, svájci emberek hétköznapijaival és megpróbáljuk átvenni, megtanulni tőlük azokat a

dolgokat, amelyek számunkra is hasznosak lehetnek.

Egy konkrét példát említve: a környezetvédelemhez kapcsolódóan a szelektív hulladékgyűjtés. Ez a téma német nyelvterületen már nagyon régen napirenden van, az ottani polgárok a hulladék szelektív gyűjtését illetően teljes mértékben környezet tudatos életmódot folytatnak. A környezetvédelem mindenki számára nagyon fontos kérdés, ezért nálunk is figyelni kell arra, hogy a gyerekek tudatosan figyeljenek környezetük megóvására, vigyázzanak a környezetükre. Fontos, hogy ezzel találkozzanak az iskolában, és a jó példát követve tanulják meg, hogy milyen módon tudjuk védeni környezeti értékeinket.

De ez csak egy példa, amit a szociális kompetencia-csomagból kiemeltem. Sok hasonló kérdést feldolgozunk megvizsgálva a hazai és a német nyelvterületi helyzetet. A pályázat során megtanultuk azt, hogy hogyan tudjuk a legaktuálisabb információkat a gyerekeknek közvetíteni: ebben az SDT nevű program segít nekünk. A SDT segítségével saját magunk szerkeszthetjük meg a digitális óra-

vázlatunkat, amit az interaktív tábla segítségével a gyerekeknek kivetíthetünk. Az óra során felhasználhatjuk mindazt, amit már otthon előkészítettünk: ezt látják a diákok a kivetített anyagon, de módosíthatjuk azt mind a táblán, mind pedig a számítógépen. Ezeket a módosításokat természetesen elmenthetjük vagy akár ki is nyomtathatjuk. Az órára így egyetlen program segítségével be tudunk vinni fogalmakat, fogalomgráfokat, képeket, hanganyagokat, animációkat, ellenőrző kérdéseket, tesztek és az internetről az éppen akkor aktuális adatokat is letölthetjük ott az órán. Így a legmodernebb technika áll rendelkezésünkre a gyerekek tanításánál ezen módszer alkalmazása során. Nagyon fontosnak tartom, hogy a gyerekek az iskolában ne csak konkrét információkat, adatokat tanuljanak, hanem egyfajta életvitelt, életmódot is, amit majd felnőtt korukban mindennapi életükben is jól tudnak alkalmazni, hasznosítani. Remélem, hogy a diákok a mi segítségünkkel és a csúcstechnológia felhasználásával a legjobb információkra és a legtöbb hasznos tudásra tudnak majd szert tenni interaktív óráinkon.

Regős Beatrix

Mottó: Non scholae sed vitae discimus.

Nyisztor Gergely vagyok és a nagy gimnáziumban angol nyelvet tanítok, melynek során a HEFOP program keretében lassanként megszerzett nyelvi kom-

petenciára vonatkozó ismereteket alkalmazom a Nyelvi Előkészítő osztályban.

Átalakult és felgyorsult világunkban már nem elégséges a nyelvet csupán önmagában szárazon, tankönyv ízüen oktatni,

hanem az újkor kihívásai új megoldásokat és teljesen újszerű megközelítést követelnek meg. Tökéletesen igaz, hogy ma már nem aktuális olyan mondatokat, kifejezéseket vagy szó szerkezeteket megtanulni, mint például:

"Fekete úr nem teljesítette a brigádtervet, de Fehér úr megkésztette a darabszámot, ezáltal megnyerték a brigádiversenyt és a TSZ elnök jutalmul sztalinvárosi kirándulásra vitte a győztes brigádot."

Az idők és az élet körülményei változtak, ehhez kell igazodnunk. Ma már az életet a lehető legpraktikusabb oldaláról kell megközelíteni, főleg a nyelvtanulás folyamán, hiszen ahány nyelvet beszélsz, annyi ember vagy - amint azt a közmondás is tartja. Mivel területileg viszonylag kicsi ország vagyunk, nekünk kell megtanulni a külföld nyelveit, amelyek között az angol amúgy is mainapság központi szerepet tölt be lingua franca-ként.

A praktikum ebben az újszerű megközelítést alkalmazó tananyagcsomagban maximálisan megjelenik, hiszen a legmodernebb, legaktuálisabb szókinccsel és témákkal közelíti meg a tanulást. Színes anyagokon, a mai fiatalokat érdeklő, sőt lekötő témákon keresztül adják át a tudást. Egyértelmű, hogy hatalmas

munka van a háttérben a szakértők részéről, akik ezeket az anyagokat összeállították. Az anyag feldolgozása modulokban zajlik, amelyek különböző módszertani megközelítésekkel adják át az ismereteket.

A kreatív kommunikáció, a projekt munka és az internet használata egyaránt része az eszköztárnak. A kreatív kommunikáció aktuális és élő nyelvi formákat tartalmaz, amelyek nyitott végű párbeszédekkel és fiatalos, aktuális korunk, aktuális témáit feldolgozó témaválasztással szinte észrevétlenül lopja be a tudást a diákok fejébe. A projekt munka ugyan nem teljesen újszerű, de hosszabb távú munkát feltételez a diákok részéről, ahol mindenki felelős egy részletért és ezen keresztül az egészért is, ami jól nevel a felelősségre. Mondani is fölösleges, hogy mennyire fontos a felelősségre nevelés ma, amikor fiatalon menedzser állásokba bejutva hatalmas felelősséget kénytelenek az ifjak felvállalni. Az internet jelentőségét szintén nem kell bemutatni, hiszen a fiatalok, miután 6-8 órát eltöltenek

egymással az iskolában, hazamennek és otthon a számítógépen keresztül az internet segítségével tovább beszélgetnek (chat-elnek). A házi feladatot ma már java részben az internet segítségével oldják meg a diákok és bármilyen ismeretre, információra van szükségük az első má már az internet nem a könyvtár, ahol elkezdene keresni.

A módszertani megközelítés mellett meg kell említeni, hogy az anyag összeállítása maximális odafigyeléssel fejleszti mind a négy alapkészséget - olvasás, nyelvhelyesség, hallott szövegértés és írás - amit minden nyelvvizsga illetve az érettségi is jó hatékonysággal mér.

Mindent összevetve azt hiszem, hogy a HEFOP keretében megvalósítandó tanítási módszerek segítségével még nagyobb hatékonysággal taníthatjuk diákjainkat, hogy az életben jól megállják a helyüket és mindig büszkén és jó érzéssel gondoljanak vissza az alma mater-re.

Nyisztor Gergely

Kompetencia alapú oktatás a történelemben

Szentendrei Református Gimnáziumban tanítok történelmet. Iskolánk nyolc évfolyamos intézmény, tehát tíz éves kortól lehetőség nyílik egy felépített stratégia kidolgozására, amellyel a tantárgyi oktatáson kívül formálhatjuk az ismeretszerző

képességeket, és fejleszthetjük a szövegértési és szövegalkotási technikákat. Iskolánkban harma-

dik éve működik nyelvi előkészítő osztály tizennégy éves gyerekeknek. Ezekben az osztályokban nyelvórákon kívül lehetőség van tanulásmódszertan oktatására.

Az én célom az, hogy a tantárgyat kedveljék a diákok, s ne rettenjenek meg az önálló kutatómunkától. Azonban vannak hosszú távú céljaim is. A gimnáziumok egyik fontos feladata, hogy a diákokat felkészítsük az érettségire, illetve felvételire. A kétszintű érettségi bevezetése új kihívások elé állított minket, pedagógusokat. A történelem tantárgyban na-

gyon sok újdonság jelent meg. A legfontosabb az, hogy bevezették az írásbelit, ami eddig nem

volt. Mind középszinten, mind emeltszinten fontos szerepet kapnak problémamegoldó feladatok, szövegértési és szövegalkotási feladatok, ezenkívül különböző ábrák értelmezése, s azokból következtetések levonása. Az érettségin a feladatlapokban minden egyes feladathoz forrás, ábra, rajz vagy éppen térképrészlet tartozik. Sokszor nem is kell tudni pontosan az anyagot, mert az említett segédeszközökből egy kis logikával meg lehet oldani a feladatokat. Ehhez viszont az kell, hogy a diákok megtanulják ezek értelmezését, illetve, hogy pontosan megértsek az írott forrásokat. A feladatlap másik része pedig szövegalkotási feladat. Szintén segédeszközzel esszét kell írni, valamilyen megadott témáról. Az eddi-

gi tapasztalatok azt mutatják, hogy azoknak, akiknek nincsenek szövegértési és szövegalkotási problémái, jobban sikerül az írásbeli feladat.

A legfontosabbnak azt tartom, hogy a diákok számukra idegen szövegből és forrásokból tudjanak megfelelő információkat szerezni. Ne rettenjenek meg az olyan feladatoktól, ahol önálló munkára van szükség. Munkám során igyekszem a diákokkal rendszeresen olyan feladatokat elvégezni, melyek ezen képességeket fejlesztik. Mindehhez nyújt segítséget a Sulinova kht. által kiadott munkafüzet, melyekben szövegértési és szövegalkotási feladatok vannak. Ezeket az idei nyelvi előkészítő osztály kapta meg, ahol van időnk és lehetőségünk a képességek fejlesztésére. A történelem egy olyan tudomány, illetve tantárgy,

melyről a történészek elsősorban az írott forrásokból következtetnek. Ma már könnyű a helyzet, mert minden korszak alaposan fel van dolgozva. Ennek ellenére fontos lenne a gyerekeknek, hogy a forrásokat egyedül értelmezzék, tankönyvi és esetleg tanári magyarázat, illetve útmutatás nélkül. Ehhez viszont az kell, hogy biztos legyen az olvasás, s biztos legyen az adott szöveg megértése. Munkám során láttam olyan helyzeteket, amikor egyedül megpróbálták a diákok forrást elemezni, s ha ez sikerül, az mekkora élményt jelentett a gyerekeknek.

A nyelvi előkészítőben és a 9. évfolyamban a következő célokat tűztük ki: olvasási készség fejlesztése, szókincs bővítése, információk kiemelése és csoportosítása megadott szempontok alapján; információkeresés

történeti forrásokból; ítélpességgé fejlesztés (történelmi események értékelése); információk kritikai befogadása; a szövegek rejtett tartalmának meglátása; mások gondolatának, közlésének megértése különböző korszakokban; az olvasott szöveg tartalmának reprodukálása, vázlata, szűkítése, bővítése; összefüggések észrevétele; ismeretszerzés digitális eszközök igénybevétele; vizuális és verbális ismerethordozók együttes értelmezése; régi és új adatok, ismeretek összekapcsolása. Az új kompetencia alapú oktatás bevezetésével lehetőségünk nyílik egy komoly alapozásra, mellyel később elkerülhetővé válnak a problémák.

Seregi Sára

Kompetencia alapú oktatás a fizikában

Az utóbbi években több nemzetközi kutatás (PISA 2000, 2003; TIMSS 2001, 2003) vizsgálta a magyar közoktatás hatékonyságát. Az eredményéből kiderült, hogy a diákság az iskolában megtanult tananyagot tudja, ugyanakkor ennek a tudásnak a gyakorlati alkalmazásában az európai átlag alatt van. A vizsgált területek között ott vannak a természettudományok és a matematika is.

Szinte felesleges hangsúlyozni, hogy a fizika oktatásában is mennyire fontos szerepet kap a matematikai gondolkodás. Ez nem csak a feladatok megoldásánál, hanem a logikai gondolatmenetek, levezetések esetén is szerepet kap. Gyakorló tanárként gyakran szembesülnöm kell azzal a jelenséggel, hogy ami a matematika órán rutinszerű feladat, azt már a fizika órán alkalmazni nehézséget okoz a diákok egy részének. Néha alapvető számolások, valamint a mértékegységek átváltása is okoz problémákat. Ezeknek a gyakorlása és fejlesztése eddig is szerepet kapott a fizika tan-

anyagban, azonban a most indult programon belül a matematikai részképességek direkt fejlesztése folyhat. A program lényeges tulajdonsága, hogy a matematikai kompetenciák fejlesztése nem csak matematika órán történik. Ez nem csak a részképességek fejlődését, hanem a diákok

holisztikus, interdiszciplinális látásmódját is segít kialakítani, fejleszteni. Éppen ezért vállaltam, hogy a 9.a osztályban elkezdem ezt a fejlesztési programot.

A programra való felkészülésben nem csak a kompetencia alapú oktatással ismerkedtem meg. Részt vettem egy, a Sulinet Digitális Tudásbázis rendszer szerkesztésének és kezelésének elsajátítását szolgáló tanfolyamon is. Egy másik, március folyamán elvégzendő tanfolyamon a projekt módszer megismerésére nyílik alkalom. Az informatika a Digitális Tudásbázis alkalmazásán túl is fontos szerepet kap programunkban. Az iskolában három tanteremben, köztük a 9.a osztály termében is felszerelésre került egy interaktív táb-

la, amely az oktatás korszerűségét szolgálja. A hagyományos oktatási módszerek és a kísérletek kiegészítésére jól szolgálnak a számítógépes animációk különösen olyan területeken, amit kísérletesen nem is tudnánk bemutatni. Az animációkat az interaktív tábla segítségével a diákok a helyükről is irányíthatják. Fizika órán a következő matematikai képességek illetve ezek részei kerülnek fejlesztésre: rendszerező képesség, kombinatív képesség, deduktív és induktív gondolkodás. A 9. évfolyam fizika anyagát lefedő munkafüzet minden témakörében található a fejleszteni kívánt képességekhez megfelelő feladat. Ezeket tanórai keretek között fogjuk feldolgozni.

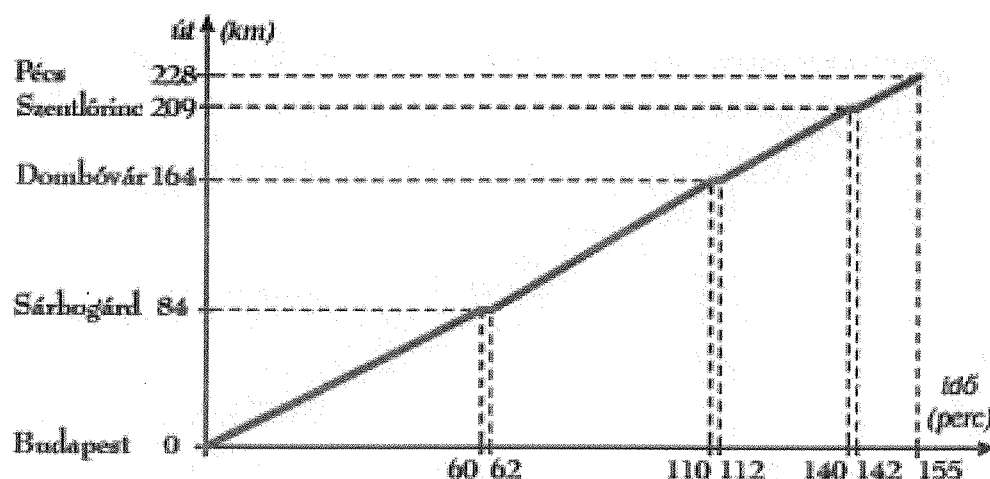
A matematika kompetenciaterület fejlesztése során konkrét eredményeket elsősorban a logikus gondolkodási képességek és az absztrakciós képességek fejlődésében várok. A különböző részképességek tudatos fejlesztése sokat segíthet azon, hogy a diákság a fizikát ne csak a számukra nehéz egyenletmegoldá-

sokon keresztül lássák. A diákok megszabadulva a matematikai nehézségek okozta frusztrációtól, sokkal érdekesebb és mélyebb ismeretanyagok elsajátítására fordíthatják idejüket és energiájukat. Mindez reményeim szerint elősegítheti a diákok fizika iránti pozitív hozzáállásának kialakulását is. A fizika ne-

gatív megítélése a diákok körében a magyar fizikatörténet ismeretében nagyon méltatlan. Ez a negatív hozzáállás véleményem szerint nagy részben nem is a fizika miatt alakul ki, mert jelenleg a diákság problémája legtöbbször nem a fizikával van, hanem a fizikában alkalmazott matematikával. Ezért ha a megfelelő területeken megtörténik a fejlesztés, nem csak a fizikában, de az élet más területein is sikeresebbek lehetnek a jövő generációi.

gativ megítélése a diákok körében a magyar fizikatörténet ismeretében nagyon méltatlan. Ez a negatív hozzáállás véleményem szerint nagy részben nem is a fizika miatt alakul ki, mert jelenleg a diákság problémája legtöbbször nem a fizikával van, hanem a fizikában alkalmazott matematikával. Ezért ha a megfelelő területeken megtörténik a fejlesztés, nem csak a fizikában, de az élet más területein is sikeresebbek lehetnek a jövő generációi.

Ferenczi Alpár

Kompetencia alapú oktatás a matematikában

Szövegértés, szövegalkotás fejlesztése a matematika órán 5. osztályban

Saját célom a bevezetéssel

"A gyerek feje nem edény, amit meg kell tölteni, hanem fáklya, amit lángra kell lobbantani." (Szentgyörgyi Albert)

"Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen a tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömeit, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog." (Szent-Györgyi Albert)

"Ha a teknősbékát arra kényszerítjük, hogy úgy fusson, mint a versenyló - belepusztul. És ha a versenylónak nem engedjük meg, hogy gyorsabban haladjon, mint a teknő - ebbe a versenyló pusztul bele." (Selye János)

Ez a három idézet ad irányvonalat a munkámban már lassan két évtizede. Azt gondolom, hogy a jó iskola és a jó pedagógus ezen "tanácsokat" figye-

lembe véve nevel és oktat. Igyekszem én is ezeknek eleget tenni (tudom nem mindig sikerül), ezért ha valami olyan "szél" fújdogál a közoktatásban, ami ezeknek a gondolatoknak megfelel mindig nagy öröm tölt el. Így van ez most is, amikor az ország kompetencia alapú oktatásról beszél, és őszintén remélem, hogy nem csak beszélünk, hanem cselekszünk is. Miért érzem azt, hogy elérkezett az idő a változtatásra?

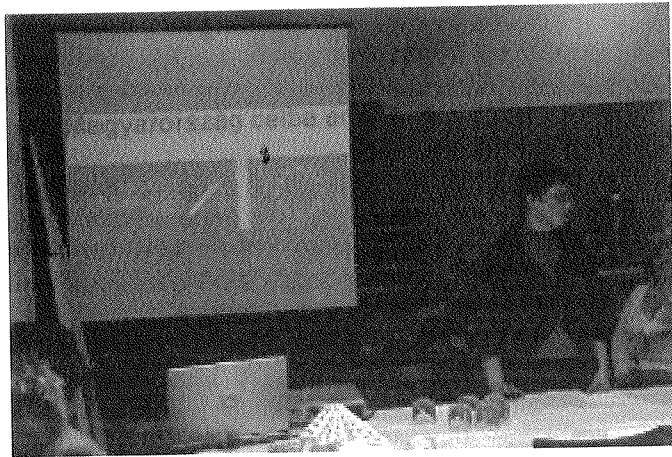
1. A hagyományos iskolai tudás a rögzített tudás, ide tartozik minden, amit valaha megtanultunk, rögzítettünk. Ezen tudás alapja a közepes távú memória. Tapasztalható, hogy a diákok alig valamit tudnak felidézni a néhány hónapja tanultakból. A valaha megtanult és a jelenleg birtokunkban lévő tudás mennyisége között óriási a különbség. Felmerül tehát a kérdés: a hagyományos dolgozatokkal és a feleletekkel mért tudás valóban valódi tudás-e?

2. Gyakran tapasztalható az is, hogy a diákok nyelvtan órán

tudnak helyesen írni, matematika órán tudnak számolni stb., de ha az előzetes ismeretek más környezetben kerülnek elő, akkor már "elfelejtődnek", a diákok számára idegen a szituáció, nem tudják mit tegyenek. Pl.: felnőtt korra elfelejtődik a százalékszámítás, mindenféle szörnyű hitelkonstrukciókba bele lehet rángatni a lakosság nagy részét.

3. Az ismeretek egyre gyorsuló elavulása és az IKT (információs és kommunikációs technológiák) rohamos fejlődése miatt a munkaerőpiacon való maradás feltétele az élethosszig tartó tanulás. Ehhez szükséges az önálló ismeretszerzés képessége, melynek fontos eleme a biztos szövegértés.

A fent említett tényezők miatt fontosnak tartom a képességfejlesztést, ezen belül számomra kiemelkedő a matematikai kompetencia és a szövegértés. Ezeknek a kialakítása nem köthető konkrét tantárgyakhoz, ezért matematika órán is lehet és kell is szövegértést, szöveg-

alkotást fejleszteni, sőt magyar órán is lehet matematikai képességeket fejleszteni. A világ

sát. Jobban figyelünk a direkt és indirekt, a verbális és vizuális információkra. Ígyekszem

egységes, nem tantárgyakból áll. Ez azt jelenti, hogy a matematika órák egy részén más szempontból közelítjük meg a problémákat: pl. a mértékegységváltást, a szöveges feladatokat, a szakkifejezések alkalmazá-

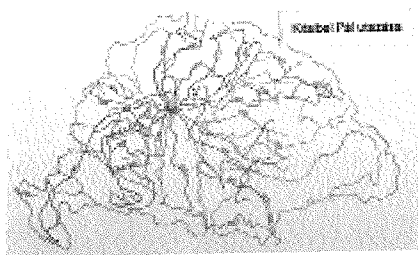
ezekbe a feladatokba tudatos-ság mellé játékosságot is belevinni. Így aki szereti a matematikát az továbbra sem csalódik, akinek viszont nem tartozik a kedvencei közé, nagyobb kedvet kap.

A bevezetéssel célom, hogy a tudást készség szintjén sajátítsák el a tanulók, és minden helyzetben képesek legyenek azt alkalmazni életük során.

Földiné Koczor Tünde

Illetékességünk mentsége

Misztótfalusi Kis Miklós 1698-ban megírta Mentségét, arról, hogy ő hogyan vélekedik arról, amikor átérezzük magunkon a világot, azaz megéljük azt. (A megértés odébb

lenne.) Mentségemre legyenek ezek a sorok arról vallóak, hogy én hogy értem (kissé más-képp) a kompetenciát.

A jó múltkorjában Apáczaire ol-vastam, annak okán is, hogy osztályom tantermében, az Apáczaiban is felkerült a falra az az új oktatóeszköz - az inter-aktív tábla:

"A tanítóban, hogy tisztiben hasznosan járhasson el megkí-vántatik:

- 1) Hogy tanításához illendő életet éljen s tanítványainak jó s dicséretes példát adjon
- 2) Hogy elég tudós legyen
- 3) Hogy jó lelkiismerettel a mit tud azt másokkal közölje
- 4) Tanítványait, mint atyjok, úgy szeresse
- 5) Tanítsa őket világosan, rövi-

den, tökéletesen

6) Jó nemzetfinak tanítsa őket

7) Ne legyen ajándékon kapdo-só

8) Tanítványainak erkölcsöket és nyelveket igyekezzék újítani-fejteni

9) Egyedül csak arra igyekez-zék minden dolgában, hogy tanítványaival ömagát szerettesse

10) Magát a különb különféle elmékhez jól alkalmaztassa."

"A holnap olyan lesz, amilyen a ma oktatása." - válaszol rá Szent-Györgyi Albert még a hatvanas évekből, s hozzáteszi: "A könyvek azért vannak, hogy a tudást bennük tartsuk, míg a fejünket valami okosabbra használjuk. A könyvek valószínű jobban meg is felelnek e cél-nak. Ami engem illet, az én fej-jemben minden lexikális tudás-nak pár hét a felezési ideje. Ezért az ismereteket "érték-megőrzés céljából" átengedem a könyveknek és könyvtárak-nak, jómagam pedig elmegyek halászni, olykor halra, olykor jó tudásra."

A kompetencia alapú oktatás megvalósítása lenne a cél, mert "Nem a tanulás és a tudomá-nyok mennyisége teszi az em-bert okossá, hanem azok meg-emésztése s jó elrendezése." - hívom segítségül Széchenyi Ist-vánt.

De mit is jelent kompetensnek lenni? A szó maga: illetékes, hozzáértő. Ezt jelenti. Ne a régi kabarétréfák Illetékesére hajaz-zon a gondolatunk. De valódi illetékességet, hozzáértést ért-sünk alatta!

Ezt illetve ilyen jelszóval kell-e, lehet-e oktatni? Lehet-e új módszerekre építve valami olyat adni-átadni a diáknak, di-ákjainak, ami kompetenssé teszi őket. A tantárgy-tudo-mányág terén s a mindennapok-ban egyaránt?

Jutott eszembe minderről a ro-mán közoktatási szakember, Mircea Malița, húszéves intel-me: "A jövő iskolájának három alapjellemzője a permanens ne-velés, az új kommunikációs technológiák erőteljes alkalma-zása és a moduláris oktatásban jelölhető meg."

Konfuciust kérem segítségül ennek megfejtéséhez: "Gondol-kodás nélkül tanulni: kárba ve-szett munka. De tanulás nélkül gondolkodni veszélyes."

A kompetens még nem szakbar-bár, s nem is laikus. Olyan va-laki, aki már nem "civil a pá-lyán" - (Vajh ki emlékszik még erre a magyar filmre?) -, de még nem profi labdarúgó - (Hol van már a profizmus a magyar labdarúgásból!?) -, mi több nem is akar azzá válni, de érte-

ni akar hozzá. Nem úgy, ahogy a magyar átlagember: "a focihoz mindenki ért".

Ez a hozzáértés. S az értővé nevelés nem újkeletű. Nem új találmány. Az oktatásban sem.

Comenius, a sárospataki Skola talán legnevesebb tanára az "Orbis pictus..."-ban valami hasonlóról beszélt: "Minden tudás abban a képességben rejlik, hogy az érzékileg felfogható

tárgyakat helyesen tudjuk érzékeink elé állítani." Hát ezen legyünk! Kiváló tisztelettel:

Kiss Székely Zoltán

Így látjuk mi

Szerintem jó és könnyű volt eddig, csak egy baj volt! Nem használhattuk az interaktív táblát, pedig igazán jó lett volna. Nem baj, így is jó volt. (VANNGOGH) Nekem tetszett, mert nem csak a matekról volt szó, hanem az állatokról és a matematika történetéről is. (X)

A mértékegységváltás nekem tetszett. Jól van megszerkesztve és érdekes. (Y)

Szerintem érdekes, de nem mindig tetszik. (Z)

Szerintem érdekes és a gondolkodtató feladatok is jók. De azért volt olyan, ami nem nagyon tetszett. (Q)

Nagyon tetszik, mert szeretek számolni. Fejleszti a szövegértést és érdekességgel is szolgál. Tetszik, mert elvesz az órából időt. Érdekes dolgokat tudtunk meg a magyar számírásról. (H)

Szerintem ez jó, mert fejleszti a szövegértésünket és azért is, mert elhúzza az órákat. Az is jó, hogy

sok állatot is megismerhetünk. Megismerhetjük a számokat és megbarátkozhatunk velük. Ha valaki minden feladatát megcsinálja a könyvnek, akkor biztosan javul matekból. Ha pedig ötös volt mindig, akkor még jobb lett. Megismerhetünk sok nevet is a könyvből. Szerintem nagyon hasznos könyv.

(KMCS)

Nagyon jó, mert ezzel sokat fejlődünk. A feladatok nagyon tetszenek. Ezzel még a matematikáról is sokat megtudhatunk. Szeretem, mert érdekesek a feladatok benne. De van benne pár fásasztó feladat is. Nagyon játékos és ötletes. Köszönjük az iskolának, Tünde tanárnőnek és Krisztina tanárnőnek, hogy rész vehettünk ebben a programban. (SL)

Én azt gondolom ezekről a feladatokról, hogy nagyon jók, mert egyrészt fejlesztik ismereteinket, másrészt "megtanítanak" gondolkodni! Ezek a feladatok egyszóval

nagyon jók! (FA)

Szerintem ez nagyon jó, mert meg tudjuk beszélni, ha valaki nem ért valamit és kicsit játékosan próbálják ezt megértetni velünk. Az is tetszik benne, hogy elvesz egy csomó időt az órából. (JD)

Nekem eddig tetszett, mert fejlesztette a szövegértésünket és a matematikát és ismeretterjesztő dolgok is vannak benne. Jó volt. (L.A.)

Én nagyon szeretem ezeket a feladatokat, mert sok érdekeset tudunk meg, közben fejlesztettük a szövegértésünket is. De van benne fásasztó, félrevezető, gondolkodtató feladat is. Köszönjük az iskolának, hogy ebben a programban részt vehetünk. (N.E.)

Nekem azért tetszett, mert fejtörő, érdekes (nehéz) volt a feladatsor. (?)

Nekem azért tetszik, mert gyakorolhattam a kedvenc tantárgyamat, a matekot. Szerintem jó. Mindenkinek ajánlom. (V.Á.)

Nekem nagyon tetszett, mert a tudományos szövegek érdekesek voltak. Az is jó volt, hogy állatokról is olvashattunk, de az nem tetszett, hogy nagyon könnyűek voltak a feladatok. (W)

5. a véleménye (Tünde tanárnő gyűjtése)

ÁLLATI MATEMATIKA

1. RÉSZ

Olvasd el az alábbi szöveget figyelmesen, majd válaszolj a kérdésekre!

A)

Anna, Béla és Cili egy állatkerti séta során a macskaféléket nézték meg. A tigris a legnagyobb és legerősebb szárazföldi emlős. A kicsit rövidebb oroszlánt 2 m hosszúra becsülték. A többi állat rövidebb volt az oroszlánnál. A nagyság szerinti csökkenő sorban a leopárd következett. Ezt követte a leggyorsabb emlősállat, a gepárd. Ennél kisebbnek látszott a foltos hiúz. A legkisebbnek a vadmacska tűnt.

B)

Anna, Béla és Cili egy állatkerti séta során alaposan szemügyre vették a macskaféléket. Tetstett nekik, hogy hasonlítanak a házimacskára. Testhosszuk alapján összehasonlították őket. Az ott látott macskafélék közül az oroszlánt 2 m hosszúra becsülték. A tigris kivételével, amely a legnagyobb és legerősebb szárazföldi ragadozó, minden állat testhossza rövidebb volt, mint az oroszláné. Sokkal kisebbnek tűnt a foltos hiúz. A nagyság szerinti növekvő sorban ezt követte a leggyorsabb emlősállat, a gepárd, majd a leopárd. A legkisebbnek a vadmacska látszott.

1. Írd le röviden (2-3 mondatban) a történetet!

2. Adj címet a fenti szövegnek!

3. a) Sorold fel a szövegben szereplő állatok fajtáit!

Alfa újság

A szerkesztőség tagjai

A szerkesztőség tagjai:

dr. P. Tóth Béláné

Tóth Anna 6.a

Belloni Tamara 8.a

Szalai Kata 7.a

Heiligermann Zsófia 11.a

Bende Orsolya 12.a

Tördelő: Földi Tamás 9.a

Honlap: www.szrg.hu

E-mail: alfa@szrg.hu

Cím: Szentendrei Református
Gimnázium
2000 Szentendre, Áprily tér 5.

Telefon: 06/26 302-595